

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Indenrigs- og Boligudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 11. maj 2022
Kontor: Sikkerhedskontor I
Sagsbeh: Ida Elise Tommerup
Sagsnr.: 2022-0032/46-0011
Dok.: 2308249

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 128 (Alm. del) fra Folketingets Indenrigs- og Boligudvalg

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 128 (Alm. del), som Folketingets Indenrigs- og Boligudvalg har stillet til justitsministeren den 27. januar 2022. Spørgsmålene er stillet af ikkemedlem af udvalget (MFU) Peter Skaarup (DF).

Mattias Tesfaye

/

Michelle Argir Simonsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 128 (Alm. del) fra Folketingets Indenrigs- og Boligudvalg

”Vil ministeren redegøre for, om danske myndigheder har samme muligheder i dansk lovgivning for lukning af moskéer, som de franske myndigheder har i fransk lovgivning? I bekræftende fald bedes relevant lovgivning oplyst, i benægtende fald bedes ministeren oplyse, om regeringen vil tilvejebringe en sådan mulighed i dansk lovgivning?”

Svar:

1. Som det fremgår af Justitsministeriets samtidige endelige besvarelse af spørgsmål nr. 127 (Alm. del) fra Folketingets Indenrigs- og Boligudvalg, har det franske indenrigsministerium oplyst, at den franske stats repræsentant i departementet eller politipræfekten i Paris kan lukke et sted for religiøse handlinger med henblik på at forebygge terrorhandlinger, hvis udtalelser, idéer, teorier eller aktiviteter fremkalder vold, had, forskelsbehandling eller terrorhandlinger eller forherliger sådanne handlinger. Varigheden af lukningen skal stå i rimeligt forhold til de omstændigheder, der ligger til grund for lukningen, og lukningen må ikke overstige seks måneder.

2. Der findes ikke i dansk ret en lignende ordning. Justitsministeriet kan dog oplyse følgende om muligheden for at opløse en eventuel forening bag et religiøst tilholdssted:

Det følger af grundlovens § 78, stk. 1, at borgerne har ret til uden forudgående tilladelse at danne foreninger i ethvert lovligt øjemed. Videre følger det af § 78, stk. 2, at foreninger, der virker ved eller søger at nå deres mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende, bliver at opløse ved dom. Efter grundlovens § 78, stk. 3, kan ingen forening opløses ved en regeringsforanstaltning. Dog kan en forening foreløbig forbydes, men der skal da straks anlægges sag imod den til dens opløsning.

I sager om opløsning af foreninger efter grundlovens § 78 er det anklagemyndigheden, der skal løfte bevisbyrden.

En forening vil derfor kun kunne forbydes, hvis anklagemyndigheden ud over enhver rimelig tvivl kan bevise, at der for det første er tale om en forening omfattet af grundlovens § 78, og for det andet, at foreningen i givet fald har et ulovligt øjemed og/eller virker ved eller søger at nå deres mål ved

vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende.

Justitsministeriet kan supplerende oplyse, at Højesteret ved dom af 1. september 2021 om opløsning af foreningen ”Loyal to Familia” (LTF) udtalte, at enkeltstående strafbare handlinger begået af foreningen normalt ikke kan begrunde, at foreningens øjemed anses for ulovligt, ligesom strafbare forhold begået af foreningens medlemmer ikke i sig selv kan indebære, at foreningen har et ulovligt øjemed. Hvis de strafbare forhold må anses for begået som almindeligt led i foreningens virksomhed, vil foreningens øjemed imidlertid kunne være ulovligt, selv om foreningen tillige måtte have et lovligt øjemed.

Om en forening kan opløses ved dom, beror på en samlet og konkret vurdering af foreningens formål, virksomhed og midler. Som led i at sikre, at Rigsadvokaten løbende har de nødvendige oplysninger til at vurdere, om der er strafbare forhold, der kan begrunde en opløsning af en forening ved dom, anmodede Justitsministeriet i februar 2019 Rigsadvokaten om at etablere en indberetningsordning vedrørende overtrædelser af straffelovens § 136, stk. 3, om udtrykkelig billigelse af en række handlinger som led i religiøs oplæring. Rigsadvokaten iværksatte den 11. februar 2019 en sådan indberetningsordning, hvorefter Rigsadvokaten løbende skal modtage indberetninger i form af domme, hvor en person er dømt for overtrædelse af straffelovens § 136, stk. 3.

Det bemærkes for fuldstændighedens skyld, at ud over den beskyttelse af foreningsfriheden, der følger af grundlovens § 78, er det almindeligt antaget i den statsretlige litteratur, at bestemmelsen i grundlovens § 67, hvorefter borgerne har ret til at forene sig i religiøse samfund, også sætter visse grænser for, i hvilket omfang religiøse foreninger kan forbydes eller opløses.

Regeringen ser – ikke mindst i lyset af Højesterets dom af 1. september 2021 om opløsning af LTF – positivt på at indlede yderligere sager om opløsning af en forening, hvis myndighederne vurderer, at der er grundlag herfor. Der skal derfor heller ikke herske nogen tvivl om, at regeringen mener, at hvis det kan bevises, at bestemte foreninger har til formål at fremme strafbare ytringer eller handlinger, så bør de søges opløst ved dom efter grundlovens § 78. Jeg kan derfor også garantere, at regeringen inden for rammerne af grundlovens § 78 ikke tøver med at tage skridt til at bekæmpe foreninger med et ulovligt øjemed.

3. Mere generelt vil jeg gerne understrege, at der ikke skal herske nogen som helst tvivl om, at det for regeringen er en kerneprioritet at bekæmpe radikaliserings og ekstremisme.

Det fremgår af den seneste Vurdering af terrortruslen mod Danmark fra marts 2022, at terrortruslen mod Danmark fortsat er alvorlig, og at militante islamister stadig udgør den væsentligste terrortrussel mod Danmark. Det tager regeringen selv sagt alvorligt.

Regeringen gennemførte i sommeren 2020 en række markante straffeskærpselser for overtrædelse af straffelovens terrorbestemmelser, ligesom det blev muligt ved dom at idømme terrordømte og andre radikaliserede et opholds- og kontaktforbud. Derudover nedsatte den daværende justitsminister i december 2020 en særlig indsatsgruppe, som arbejder intensivt på løbende at styrke indsatsen i forhold til løsladte terrordømte og radikaliserede.

Regeringen har også foretaget en række tiltag med henblik på at forebygge, at borgere ender i radikaliserede miljøer. Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme (NCFE) under Styrelsen for International Rekruttering og Integration har i et samarbejde med Rigspolitiet, Nationalt Forebyggelsescenter og PET's Forebyggelsescenter udviklet en fælles samarbejdsmodel for landets 12 infohuse. Formålet med infohusene er at sikre, at borgere, der er i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, bliver identificeret i rette tid med henblik på at iværksætte relevante indsatser hos de respektive myndigheder.

Sidste år vedtog regeringen desuden med et bredt flertal i Folketinget lov om forbud mod modtagelse af donationer fra visse fysiske og juridiske personer. Loven gør det strafbart at modtage donationer fra personer, organisationer, foreninger mv. samt udenlandske statslige myndigheder og statsligt styrede organisationer og virksomheder, som modarbejder eller underminerer demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, og som er optaget på en offentlig forbudsliste. Den første person blev optaget på listen i marts 2022, og det er forventningen, at flere personer vil blive optaget løbende.